

Registratie: 2025.36.014

Datum: 8 april 2025

Aan de voorzitter van de raad,

Steller vragen: Daan Jansen (SAMEN)

Onderwerp: Tariefwijziging milieustraat (gratis matrassen)

Het college / ~~de burgemeester~~ wordt verzocht de volgende vragen schriftelijk te beantwoorden:

1. Sinds wanneer is de regeling voor gratis inlevering van matrassen bij de milieustraat van kracht?
2. Door wie is deze wijziging vastgesteld en in welk kader is dit besloten (bijv. collegebesluit, raadsvoorstel, beleidswijziging)?
3. Vormt deze wijziging onderdeel van de door de gemeenteraad vastgestelde tarieven of afvalstoffenheffing voor 2025?
4. Welke rol heeft de gemeenteraad in het vaststellen van de tarieven van de milieustraat, en op welk moment in het jaar wordt hierover formeel besloten?
5. Is het college ermee bekend dat deze wijziging onder inwoners vooral bekend is geworden via mond-tot-mondreclame, folders en zelfs een handtekeningactie, en nauwelijks via officiële gemeentelijke kanalen?
6. Waarom is deze wijziging niet actief gecommuniceerd via gemeentelijke kanalen zoals de website, nieuwsbrief of sociale media?
7. Op basis van welke criteria wordt bepaald welke afvalstromen gratis mogen worden aangeboden op de milieustraat, en wie stelt deze criteria vast?
8. Welke mogelijkheden heeft de gemeenteraad om (financiële) kaders te stellen voor het afvalbeleid en de kosten voor inwoners?
9. Is het college bereid om op korte termijn duidelijkheid te verschaffen over de tarievenstructuur van de milieustraat, en waar nodig deze – in overleg met de raad – te herzien?
10. Is er sprake van een pilot of een structurele wijziging met betrekking tot het gratis inleveren van matrassen? En zo ja, welke evaluatiecriteria hanteert het college hierbij?

Toelichting:

De afgelopen week ontving fractie SAMEN meerdere reacties van inwoners over de mogelijkheid om sinds kort gratis matrassen in te leveren op de milieustraat (maximaal drie per keer). Hoewel dit een positieve ontwikkeling is, roept het vragen op over de totstandkoming, communicatie en de betrokkenheid van de gemeenteraad bij deze wijziging in de tarievenstructuur.

Datum beantwoording: 13 mei 2025

Antwoord:

1. *Sinds wanneer is de regeling voor gratis inlevering van matrassen bij de milieustraat van kracht?*
Sinds 1 januari 2024 is de Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid (UPV) voor matrassen van kracht. Dat betekent dat de kosten voor verwerking van deze afvalstroom volledig door de producenten bekostigd wordt. Net als alle andere afvalstromen waar geen verwerkingskosten voor zijn, kunnen matrassen gratis aangeboden worden op de milieustraat.
Voorwaarde voor de verwerking van matrassen is dat deze droog aangeboden worden. Om dit te bewerkstelligen is in overleg met Cure sinds 1 januari 2024 alleen voor natte matrassen een ontmoedigingstarief van €20 ingesteld, als financiële prikkel om de matrassen droog aan te bieden. Dit ontmoedigingstarief is niet opgenomen in de Tarieventabel 2024, aangezien er geen verwerkingskosten voor matrassen zijn die op de Afvalstoffenexploitatie staan.
Het onderscheid tussen kosten voor een nat of droog matras was lastig uit te leggen, waardoor het beeld ontstond dat de milieustraat duur is. Het onderscheid zorgde er eerder voor dat matrassen gedumpt werden dan dat ze droog naar de milieustraat gebracht werden. Bovendien werd in de praktijk slechts sporadisch een nat matras aangeboden en slechts in een enkel geval het ontmoedigingstarief aan de poort gehanteerd. Natte matrassen worden eerst te drogen gelegd op de milieustraat of op de gemeentewerf en vervolgens alsnog als droog matras aan de verwerker aangeboden.
2. *Door wie is deze wijziging vastgesteld en in welk kader is dit besloten (bijv. collegebesluit, raadsvoorstel, beleidswijziging)?*
De beleidswijziging voor natte matrassen per 1 januari 2024 kwam niet ten goede aan de uniformiteit tussen de Cure-gemeentes en het terugdringen van zwerfafval. Daarom is begin maart 2025, in overleg met Cure, besloten het eerder ingestelde ontmoedigingstarief voor natte matrassen terug te draaien. Hierdoor kunnen simpelweg **alle** matrassen nu kosteloos worden aangeboden op de milieustraat. Deze versimpelde regeling is een stuk eenvoudiger te communiceren naar inwoners.
3. *Vormt deze wijziging onderdeel van de door de gemeenteraad vastgestelde tarieven of afvalstoffenheffing voor 2025?*
Nee, er verandert niets aan de vastgestelde tarieven voor de milieustraat voor 2025, aangezien het aanbieden van de matrassen al sinds 1 januari 2024 gratis is.
Er verandert ook niets aan de vastgestelde afvalstoffenheffing, aangezien er sinds 1 januari 2024 geen verwerkingskosten voor matrassen op de afvalexploitatie staan.
4. *Welke rol heeft de gemeenteraad in het vaststellen van de tarieven van de milieustraat en op welk moment in het jaar wordt hierover formeel besloten?*
De gemeenteraad stelt in de tarievenverordening (december van het voorgaande jaar) de tarieven voor het aanbieden van aan huis ingezameld (rest)afval, tarieven m.b.t het reinigingsrecht en tarieven voor de milieustraat vast.
5. *Is het college ermee bekend dat deze wijziging onder inwoners vooral bekend is geworden via mond-tot-mond-reclame, folders en zelfs een handtekeningenactie, en nauwelijks via officiële gemeentelijke kanalen?*
De hier bedoelde wijziging gaat over het afschaffen van het ontmoedigingstarief van €20 voor natte matrassen.
De Cure-website is aangepast. Communicatie over deze wijziging vanuit Gemeente Geldrop-Mierlo en Cure Afvalbeheer is nog in de maak. In de folder van de genoemde handtekeningenactie is vanzelfsprekend de meest actuele informatie opgenomen. Deze folder is al eerder verspreid dan dat de berichtgeving vanuit Gemeente Geldrop-Mierlo gereed was.

6. *Waarom is deze wijziging niet actief gecommuniceerd via gemeentelijke kanalen zoals de website, nieuwsbrief of sociale media?*

Zie vorige vraag.

7. *Op basis van welke criteria wordt bepaald welke afvalstromen gratis mogen worden aangeboden op de milieustraat, en wie stelt deze criteria vast?*

Afvalstromen die de gemeente (al dan niet met hulp van een UPV-vergoeding) kosteloos kan laten verwerken, zijn ook voor de inwoner gratis aan te bieden op de milieustraat. Voor afvalstromen waar de gemeente voor verwerking moet betalen, wordt een tarief vastgesteld. Uitzondering op dit uitgangspunt zijn asbest en klein chemisch afval, omdat die afvalstromen een te groot milieurisico vormen bij dumping.

Deze uitgangspunten worden gehanteerd bij het opstellen van de tarievenverordening die de Gemeenteraad jaarlijks vaststelt. Verder lijkt ons de actualisatie van het Grond- en Afvalstoffenplan de beste gelegenheid om (evt andere of nieuwe) criteria hiervoor vast te stellen.

8. *Welke mogelijkheden heeft de gemeenteraad om (financiële) kaders te stellen voor het afvalbeleid en de kosten voor de inwoners?*

Dat doet u feitelijk bij de meerjarenprogrammabegroting (MPB) maar de laatste jaren proberen we de discussie daarover voorafgaand daaraan te voeren. Die discussie is momenteel in volle gang binnen de besprekingen over Lokale Belastingen met uw raad. In juni 2025 gaat u de uitgangspunten m.b.t. alle belastingen en heffingen oordeelsvormend bespreken en vaststellen.

9. *Is het college bereid om op korte termijn duidelijkheid te verschaffen over de tarievenstructuur van de milieustraat en waar nodig deze – in overleg met de raad – te herzien?*

Het is denkbaar om een aantal scenario's in het kader van kostendekkendheid van de tarieven voor de milieustraat uit te werken, hoewel opgemerkt moet worden dat deze scenario's niet op zichzelf staand zijn. Ook de scenario's m.b.t. de milieustraat komen aan de orde in de eerder genoemde besprekingen over Lokale Belastingen in de raad.

10. *Is er sprake van een pilot of een structurele wijziging met betrekking tot het gratis inleveren van matrassen? En zo ja, welke evaluatiecriteria hanteert het college hierbij?*

Droge matrassen kunnen al sinds 1 januari 2024 kosteloos ingeleverd worden, dit was destijds een structurele wijziging. De wijziging om ook natte matrassen kosteloos ingeleverd kunnen worden is evengoed structureel.